

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselőtestület 2012. december 13-i ülésére

Tárgy: Beszámoló az Egészségügyi Alapellátási Intézet tevékenységéről

Előadó: Dr. Burcsi Elemér mb. orvos-igazgató

**PÁPA VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
EGÉSZSÉGÜGYI ALAPELLÁTÁSI INTÉZETE
8500 Pápa, Barát u. 9.**

Tisztelt Képviselőtestület!

Az Egészségügyi Alapellátási Intézet 1993. január 1-jén jött létre az alábbi feladatok ellátására:

- háziiorvosi szolgálat
- házi gyermekorvosi szolgálat
- iskola egészségügyi szolgálat
- védőnői szolgálat
- ügyeleti szolgálat
- munkaegészségügyi szolgálat.

A munkaegészségügyi ellátást jogszabályváltozás miatt 1995-től nem az intézet látja el. 2001 áprilisától a fogászati alapellátás is szakfeladataink közé került.

1997. január 1-jétől az Egészségügyi Alapellátási Intézet részben önállóan gazdálkodó költségvetési szervként került besorolásra, mely az intézet szakmai önállóságát nem érintette, a gazdálkodási feladatokat pedig Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye látja el.

Az intézmény gazdálkodási besorolása az alapító okirat szerint önállóan működő költségvetési szerv.

Pápa város egészségügyi alapellátási körzeteit (területi ellátási kötelezettségű háziiorvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi körzetek, iskolaorvosi, iskola védőnői és területi védőnői körzetek) Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének 22/2012. (X.25.) önkormányzati rendelete határozza meg. A köznevelési intézmények fenntartóinak döntése alapján néhány iskola és óvoda nevének változása miatt ez év októberében technikai jellegű módosításokat hagyott jóvá a Képviselőtestület az önkormányzati rendelet szövegében.

Háziorvosi szolgálat

Pápán 12 felnőtt és 6 gyermek háziorvosi körzet működik területi ellátási kötelezettséggel, 1998-tól minden háziorvos vállalkozásban látja el feladatát.

Pápa Város Önkormányzatával kötött feladat-ellátási szerződés alapján a háziorvosok az egészségügyi alapellátás körében gondoskodnak a háziorvosi, házi gyermekorvosi feladatok ellátásról, valamint kötelesek részt venni a hétköznapi, hétvégi, ünnepnap és munkaszüneti napi ügyeleti szolgálatban.

Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete hozzájárult ahhoz, hogy a háziorvosi szolgálatot működtető vállalkozó háziorvosok az Egészségbiztosítási Alap kezelőjével közvetlen finanszírozási szerződést kössenek. A háziorvosok kötelesek biztosítani a tevékenységükhöz szükséges minimumfeltételeket - a helyiség kivételével - és saját felelősségi körükben kötelesek gondoskodni az eszközök és berendezési tárgyak beszerzéséről, cseréjéről, javításáról, karbantartásáról, valamint azok működőképes rendelkezésre állásáról.

Dr. Gergely Sándor kérésére Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete hozzájárult a telephely módosításához, így 2013. május 1-jétől a Bástya u. 11. szám alatti rendelőben látja el a feladat-ellátási szerződésben meghatározott feladatokat.

A 4. számú házi gyermekorvosi körzet három éve betöltetlen, a helyettesítést közel egy éve Dr. Vaitsuk Mária látja el.

Az intézet feladatai közé tartozik a vállalkozó háziorvosok és egészségügyi vállalkozások koordinációja, annak figyelemmel kísérése, hogy a háziorvosi szolgálatok szerződés szerint működnek-e, eleget tesznek-e területi ellátási kötelezettségüknek, megfelelő módon rész vesznek-e az ügyeleti ellátásban.

Valamennyi háziorvos rendelkezik a jogszabályokban előírt szakvizsgával, ötéves továbbképzési ciklusokban tanfolyamokon és vizsgákon szerzik meg a szükséges pontszámokat, amelyek birtokában ötévenként megújítják működési engedélyüket. Jelenlegi működési engedélyük 2015-ig érvényes, de többségük már teljesítette a 2020-ig érvényes engedélyhez szükséges továbbképzési feltételeket.

A házi orvosok szakmai ellenőrzését, felügyeletét a szakfelügyelő főorvosok végzik. A gyógyszer, gyógyászati segédeszköz, útiköltség- és táppénz utalványozás szakmai ellenőrzése az OEP által alkalmazott ellenőrző főorvosok hatásköre. Lakossági panaszok esetén a betegjogi képviselő, a Magyar Orvosi Kamara Etikai Bizottsága, a Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete, vagy ha hozzánk fordulnak, az Egészségügyi Alapellátási Intézet jár el.

A pápai házi orvosok átlagéletkora 56 év. Pozitívként értékelhető, hogy kevés kivétellel igénybe vették a szaktárca által 2011-ben felkínált másfél millió forintos eszközhitelt, melynek törlesztési ideje harminc hónap. Ez annak a jele, hogy még hosszú ideig szeretnék működtetni praxisukat. 2013. november 1-jétől közel 5 %-kal nő a praxisok finanszírozása, melyet a házi orvosok január 1-jétől egyösszegben, visszamenőlegesen is megkapnak.

Védőnői szolgálat

A szolgálat célja a családok egészségének megőrzésére irányuló preventív tevékenység, egészségnevelés, szűrővizsgálatok, gondozás.

Területi védőnők feladatai

- nővédelem
- várandós anyák gondozása
- gyermekágyas anyák gondozása
- 0-6 éves gyermekek gondozása
- családgondozás

Iskola védőnők feladatai

- egészségnevelés
- szűrővizsgálatok
- gondozás a köznevelési intézményekben

A védőnők gondozási feladataikat önállóan végzik, de együttműködnek a házi gyermekorvosokkal, iskolaorvosokkal, szülész szakorvosokkal és a családgondozókkal.

Szakmai felügyeletüket a vezető védőnő látja el. A védőnők lelkiismeretesen látják el feladataikat, folyamatosan részt vesznek a továbbképzéseken, országos szakmai fórumokon.

Jelenleg a városban 10 területi védőnő és 7 iskola védőnő látja el a feladatokat 4 védőnői tanácsadóban és 8 iskolaorvosi rendelőben, az önkormányzati rendeletben meghatározott körzetekben.

A tavalyi évben védőnői béremelésnek szánt 14 %-kal megemelt finanszírozás országosan kevés helyen jutott el az érintettekhez, de Pápán a védőnők bérkiegészítés formájában megkapták. Az ügyben a védőnők panaszai miatt ellenőrzések voltak, egyidejűleg a nem teljesen egyértelmű jogszabályt módosították annak érdekében, hogy a 2013 novemberében esedékes újabb béremelés ténylegesen eljusson a védőnőkhöz.

A védőnői munka felértékelődött, elvándorlás alig tapasztalható. A népegészségügyi feladatok tekintetében az egészségügyi kormányzat egyre nagyobb szerepet szán a védőnőknek. Az év módosult a területi védőnői ellátásról szóló rendelet, mely szerint 2015. május 1-jétől minden olyan védőnő jogosult lesz méhnyak szűrést végezni, aki elvégezte az ehhez szükséges képzést. A módosítás rendelkezik a védőnők ilyen irányú továbbképzéséről, valamint a feladat elvégzéséhez szükséges minimumfeltételekről. Pápán valamennyi védőnő jelentkezett a továbbképzésekre.

A védőnői szolgálat fejlesztése kiemelt kormányzati feladat. A Nemzeti Védőnői Szolgálat létrehozása céljából miniszteri biztost neveztek ki, ami valószínűsíti, hogy a szolgálat állami fenntartásba kerül a közeljövőben. Hétszáz millió forintot szánnak a szolgálat informatikai rendszerének fejlesztésére és egységesítésére, 3700 védőnő kap táblagépet, mellyel online kapcsolatban állnak majd a házi gyermekorvosokkal, illetve a kismamákat gondozó szülésznőgyógyással.

Iskola-egészségügyi szolgálat

A köznevelési intézmény orvosa által ellátandó feladatokat a 26/1997.(IX. 3.) NM rendelet 2. számú melléklete tartalmazza. Vázlatosan felsorolva: fizikális vizsgálatok, szűrések, gondozás, fogászati szűrések szervezése, ellenőrzése, alkalmassági vizsgálatok végzése, pályaválasztási tanácsadás, közegészségügyi és járványügyi feladatok, kampányoltások

végzése, gyógytestneveléssel, sporttal kapcsolatos feladatok ellátása, elsősegélynyújtás, egészségnevelő tevékenység, étkeztetés ellenőrzése, környezet-egészségügyi feladatok.

A városban egy főállású iskolaorvos van, a rendelkezésre álló üres állást - érdeklődés hiányában - tíz éve nem sikerül betölteni.

A nyugdíjas korú iskolaorvos közalkalmazott, bérét az OEP finanszírozás nem fedezi, ezért a különbözetet minden évben költségvetési támogatásból kell biztosítani.

A közszférában alkalmazandó nyugdíjpolitikai elveknek az egészségügyi dolgozók vonatkozásában történő érvényesítéséről és végrehajtásáról szóló 124/2013. (IV.26.) Korm. rendelet alapján - hiányszakmára hivatkozva - kérte az intézet a nyugdíj mellett dolgozó Dr. Szélinger Tibor továbbfoglalkoztatásának engedélyezését. Az engedélyt megkapta az intézet és a jövedelem kiegészítés iránti kérelmet is pozitívan bírálta el a GYEMSZI. Szigorú elszámolás mellett, havonta folyósítják a nyugdíjának megfelelő összeget, ezáltal továbbfoglalkoztatása nem jelent újabb terhet az Önkormányzatnak.

A főállású iskolaorvos mellett a középiskolákat 3 házi orvos, az általános iskolákat 5 házi gyermekorvos látja el. Ezt a munkát házi orvosi és ügyeleti tevékenységük mellett végzik. Bérézésük fejkvótás finanszírozással történik az ellátott tanulói létszám figyelembe vételével, az egy tanulóért járó összeg 47,8 Ft/hó.

Jelenleg a rendszert az iskola védőnői szolgálatok kiváló működésének köszönhetően lehet a kívánt szakmai színvonalon működtetni. Az iskolaorvosok 10 iskolaorvosi körzetben, 8 iskolaorvosi rendelőben látják el feladataikat.

Fogászati alapellátás

2001 áprilisától az intézet feladata a fogászati alapellátás biztosítása. Jelenleg 6 fogorvosi körzetben látják el feladataikat a vállalkozó orvosok, területi ellátási kötelezettséggel. Telephelyük a Jókai u. 5-9. szám alatti szakorvosi rendelő. Pápa Város Önkormányzatával kötött feladat-ellátási szerződés részletesen szabályozza a működési feltételeiket. 2002-ben megtörtént a fogászati rendelők eszközállományának privatizálása, azóta a fogorvosok kötelesek gondoskodni a működésükhöz szükséges eszközök beszerzéséről és karbantartásáról.

A feladat-ellátás finanszírozása az OEP-el megkötött szerződés alapján történik. 2013. november 1-jét követően a díjazás alapját képező pontérték 10 %-kal nő, az emelés január 1-jétől visszamenőlegesen érvényes.

2009 augusztusában a 4. számú fogorvosi körzet orvosa nyugállományba vonult. Azóta a körzet betegeinek ellátása helyettesítéssel történik. Mivel pályázati kiírás ellenére sem sikerült az állást betölteni, az OEP egy év után 60%-ra csökkentette a helyettesített körzet finanszírozását. A zavartalan működés érdekében az OEP által elvont összeget az Önkormányzat biztosítja a saját költségvetése terhére.

Kötelező feladataik közé tartozik az óvodás és iskoláskorú gyermekek fogászati szűrővizsgálata. Eerre a célra a Pápai Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskola kollégiumában alakított ki fogorvosi rendelőt az Önkormányzat, komplett fogászati egységgel. 2005 szeptemberétől kulturált körülmények között folynak a szűrővizsgálatok ezen az új telephelyen.

Központi ügyelet

Az építészeti feltételeknek magas szinten megfelelő, jó munkafeltételeket biztosító központi ügyelet pályázati forrásból és önkormányzati önrészből 2006 őszére készült el. A magasabb finanszírozással járó központi ügyeleti minősítés feltétele volt egy megkülönböztető jelzéssel felszerelt terepjáró jellegű gépkocsi üzembe helyezése. Immár nyolcadik éve egy Suzuki SX-4 SUV biztonsággal látja el feladatát nehezebb terep és időjárási viszonyok között is. Az eszközállomány a kötelezően előírt tárgyi feltételeket mennyiségben és minőségben is meghaladja. A humán erőforrás is biztosított, valamennyi álláshely betöltött. Az ügyeleti szakasszisztensek és a gépkocsivezetők nagy rutinnal végzik feladatukat.

A központi ügyelet a gyermek és felnőtt lakosság sürgősségi ellátását egyaránt elvégzi, Pápan emellett jó évtizede úgynevezett „gyermek ügyelet” is működik, amely lényegében ambuláns gyermek szakorvosi ellátás.

Az Egészségügyi és Szociális Bizottság kezdeményezte olyan ügyeleti ellátó rendszer megszervezését, mely lehetővé teszi a városban a nap huszonnégy órájában a gyermek szakorvosi hozzáférést a sürgős ellátást igénylő gyermekek számára.

Az akkor kidolgozott rendszert a Képviselőtestület jóváhagyta, melyben a kórház gyermekosztálya is szerepet kapott az intézet által folyósított anyagi ellenszolgáltatás fejében. A kölcsönösség jegyében a gyermekorvosok is ügyelnek a kórház gyermekosztályán. Minden hónapban fejenként néhány ügyelet vállalásával mérséklük az osztályos orvosok túlterheltségét. Az Önkormányzat az ügyeleti óradíjak ötszáz forintos emelésével honorálta szolidaritásukat.

Augusztus hónapban a Belügyminisztérium és a Nemzetgazdasági Minisztérium a háziiorvosi ügyeleti ellátással kapcsolatban részletes felmérést készített, ezzel összefüggésben az intézet is adatokat szolgáltatott. A felmérés célja, hogy a feladatellátásra vonatkozó adatok birtokában az önkormányzatok által a háziiorvosi ügyeleti ellátással kapcsolatban jelzett finanszírozási nehézségekkel összefüggésben javaslat készülhessen.

Tisztelt Képviselőtestület!

Mindenekelőtt köszönetet szeretnék mondani azért a támogatásért, ami lehetővé teszi, hogy az egészségügyi alapellátási feladatokat a megfelelő szinten el tudja látni az intézet a városban. A fentiekben ismertetett szakfeladatok teljesítéséhez folyósított OEP finanszírozás és a feladatellátás tényleges költségei közötti tízmilliós nagyságrendű deficit csak azért nem lehetetleníti el az intézet működését, mert a szükséges összeget az Önkormányzat biztosítja.

Két háziiorvosi rendelő nem felel meg az akadálymentesítés feltételeinek, egyébként az intézet rendelkezik a beszámolóban ismertetett szakfeladatai ellátásához szükséges építészeti, tárgyi és személyi feltételekkel.

Az egyetlen, nyugdíjba vonulás miatt megüresedett védőnői állásra már van jelentkező, terhesség, szülés esetén helyettesek látják el a munkát. Védőnőink esetenként helyettesként kisegítik a Pápa környéki települések önkormányzatait is. Az üres állású fogorvosi körzet helyettesítése megoldott, a betegségből felépült házi gyermekorvos újra munkába állt területi ellátási kötelezettség nélkül, így ismét hat gyermekorvos praktizál városunkban.

2012. január 1-jén lépett hatályba az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény módosítása, mely előírta, hogy a feladat-ellátási szerződésre vonatkozó követelményeknek 2013. január 1-jétől kell megfelelniük az érintettek között létrejött szerződéseknek.

A törvény által meghatározott feltételeknek megfelelő kölcsönösen előnyös, a háziorvosok javaslatait és észrevételeit is figyelembe vevő szerződést december hónapban valamennyi praktizáló háziorvossal, házi gyermekorvossal, fogorvossal megkötötte a Polgármester.

Bízunk abban, hogy az Egészségügyi Alapellátási Fejlesztési Program - melynek keretében az elmúlt években mind a négy védőnői tanácsadó és több háziorvosi rendelő is megújulhatott, valamint felépült a központi ügyelet - a későbbiekben folytatódhat. Ebben az esetben a MÁV-tól bérelt Béke téri háziorvosi rendelő kiváltását javaslom, továbbá a nyolc éve használt ügyeleti gépkocsi cseréje is kívánatos lenne a közeljövőben.

Az alapellátásban dolgozók nevében ismételten szeretném Polgármester Úr és a Képviselőtestület minden vonatkozásban konstruktív hozzáállását és támogatását megköszönni és kérni munkánkhoz további támogatásukat a jövőben is.

Kérem tájékoztatóm szíves elfogadását.

Pápa 2013. november 6.

Tisztelettel:

Dr. Burcsi Elemér sk.
mb. orvos-igazgató